

faa godt som spares. Jeg tror, at der er ikke faa Stationer, hvor man vil kunne hjælpe sig med et Trinbrædt, og at man vil kunne faae en Gæstgiver til at bygge saaledes ved selve Banen, at han imod at faae denne Ret til at bygge ved Banen, paatager sig Forpligtelsen til at indrette baade Ventesal og Billetkontor osv. Det har man forsøgt andre Steder, og det vil ogsaa kunne udføres her. Med Hensyn til Indhegningen skal jeg gjøre opmærksom paa, at ved de Baner, som bleve anlagte efter Loven af 1861, blev det jo vedtaget senere, at Indhegningen paa lange Strækninger kunne bortfalde, og med Hensyn til de her omhandlede er der ikke Spørgsmaal om, at Indhegningen i alle Tilfælde kan bortfalde. Hvor disse f. Ex. berøre Landsbyer, maa Indhegning anbringes, og hvor en Lodsseier gjør Fordring paa Erstatning for Wemper, som Manglen paa Hegn maatte medføre, vil denne Lodsseier jo kunne faae Erstatning og selv anbringe Hegnet. Søvrigt er der vedtaget i det Program, som nu er gjort gjældende for Anlægget af alle sekundære Baner i Baiern, at Indhegning bør spares, fordi man finder, at, naar Rørehastigheden indskrænkes til ca. 3 Mil i Timen, vilde det være unødvendigt for den offentlige Sikkerheds Skyld i Reglen at foretage de kostbare Indhegninger. — Endnu kun med Hensyn til en Genstilling, som findes i Udvalgets Betænkning, være det mig tilladt at sige blot et Par Ord. Udvalget har henstillet, at Indenrigsministeren vil lade Banerne anlægge ved Statens egne Ingeniører uden Generalentrepreneurer. Jeg har den Tro, at det vil være det eneste Rigtige. Det har viist sig, at det ikke er ganske hensigtsmæssigt at give saadanne store sammensatte Foretagender i Generalentreprise, foruden at det koster flere Penge. Der skal af en saadan General-entreprenør tjenes paa mange Maader, og de Penge, han behøver, skal han tilvæbbringe under tiden dyrt. Alt dette maa han beregne med i sin Fordel, og derved bliver Anlægget en Del dyrere. Vi have saa udmærket gode Teknikere, som nu ere saa indøvede med Hensyn til Jernbanearbejder, at der ikke er nogen Tvivl om, at de fuldt saa vel og paa en billigere Maade kunne udføre Anlægget. Det har viist sig ved de syd-synske Baners Anlæg, at der har kunnet gjøres meget betydelige Besparelser derved, at Selskabet selv har udført Anlægget. Men naar saaledes Arbeidet selv tages i Regjeringens Haand, vil det ogsaa kunne ventes, at de Arbejder, der blive foretagne, væsentligst komme Arbejderne her hjemme til Gode, saaledes at man undgaar de store Indførsels af fremmede Jernbanearbejdere.

Naar det høie Thing nu vil, som jeg vel tør forvente, vedtage dette Lovforslag saaledes, som det foreligger, har Landsstinget gjort Sit til, at en baade for Landets materielle Udvikling og for Udbytet af Befolkningens Virksomhed i de forskellige Egne af Landet høist vigtig Foran-

staltning kan komme til Udførelse, og at Rigsdagens Arbejde i denne Session ikke skal blive uden Frugt. Men Veien kan baade være lang og trang, inden dette naas, og dog har jeg Tillid til, at det kan lykkes, naar jeg ser hen til, at denne Sag ikke har nogen politisk Side, og at man her har havt den Erkjendelse, at de politiske Hovedansvuelers Forskjellighed meget vel kan opretholdes og gjøres gjældende jvnfids med Enighed om almenyttige Foretagender. — Denne Erkjendelse haaber jeg ogsaa vil gjøre sig gjældende paa et andet Sted, og at der ogsaa der fra alle Sider vil vises den samme gode Villie, som her har været tilstede, til noget at give Affald paa egne Ansuelser og Meninger om den bedste Maade og de bedste Midler for i Overensstemmelse med Regjeringen at virke til denne Sags Udenbæringelse nu i denne Session. I hvert Fald tillader jeg mig derom at fremsætte et varmt Ønske og en indstændig Bøn.

Finantsministeren (Estrup): Det ærede 1ste kongevalgte Medlem (André) fremkom under Sagens anden Behandling med en lille Bemærkning, der stærkt fristede mig den Gang til Gjensvar, men jeg modstod Fristelsen, da Tiden var saa langt fremrykket, og jeg havde en Følelse af, at det høie Thing længtes efter Afslutning af Forhandlingen. Da det ærede Medlem imidlertid i Dag har gjentaget den samme Anse og yderligere motiveret den, forekommer det mig, at det kunde være rigtigt, da hans Indsigelser have finantiel Betydning, at jeg søgte at oplyse det høie Thing om, at den af det ærede kongevalgte Medlem fremsatte Beregning ikke er fuldstændig rigtig. Det ærede kongevalgte Medlem forment, at de i Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, fastsatte Indbetalinger fra de interesserede Egne igjennem Kommunerne endogsaa med det Maximumbeløb, som Lovforslaget angiver, vilde være mindre end de af Regjeringen foreslaaede, og det meget betydeligt mindre. I Lovforslaget er nu det høieste Tilskud fra Egnene angivet til 90,000 Kr., og, som det ærede Medlem meget rigtigt bemærkede, var der i det af Regjeringen forelagte Forslag forudsat, at Tilskuddet kun kunde stige indtil 75,000 Kr. Selsøfelig har det ærede kongevalgte Medlem fuldstændig Ret i, at en Kapital, som man lader henstaa uden Rente paa længere eller kortere Tid, ikke i Diebliffet har den fulde Værdi for Fordringshaveren, som den lyder paa. Dette er aldeles uimodsigeligt, men det ærede Medlem maa være forvisset om, at det er et Forhold, som jeg ikke har overset, da ogsaa de af Udvalgets Udbringningsforslag til Lovforslaget, som have finantiel Betydning, ere komne frem for mig. Forskjellen imellem, hvad Udvalget har foreslaaet, og hvad der var foreslaaet i det oprindelige Lovforslag, er langt fra saa stor eller saa betydelig, som det ærede Medlem forudsatte. Naar det ærede Med-